

SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ

EYLÜL

1/20

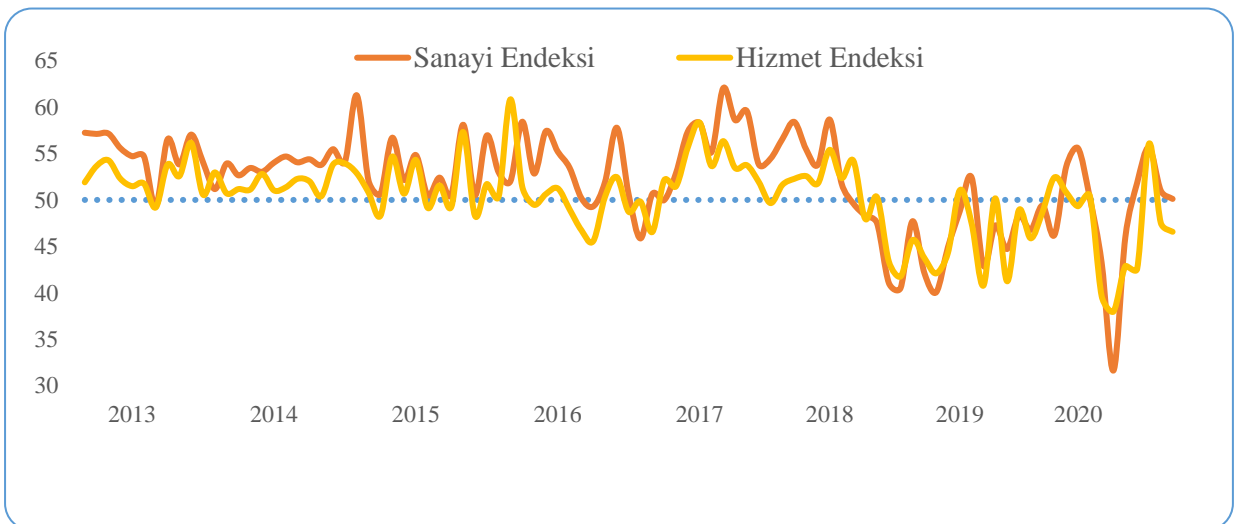
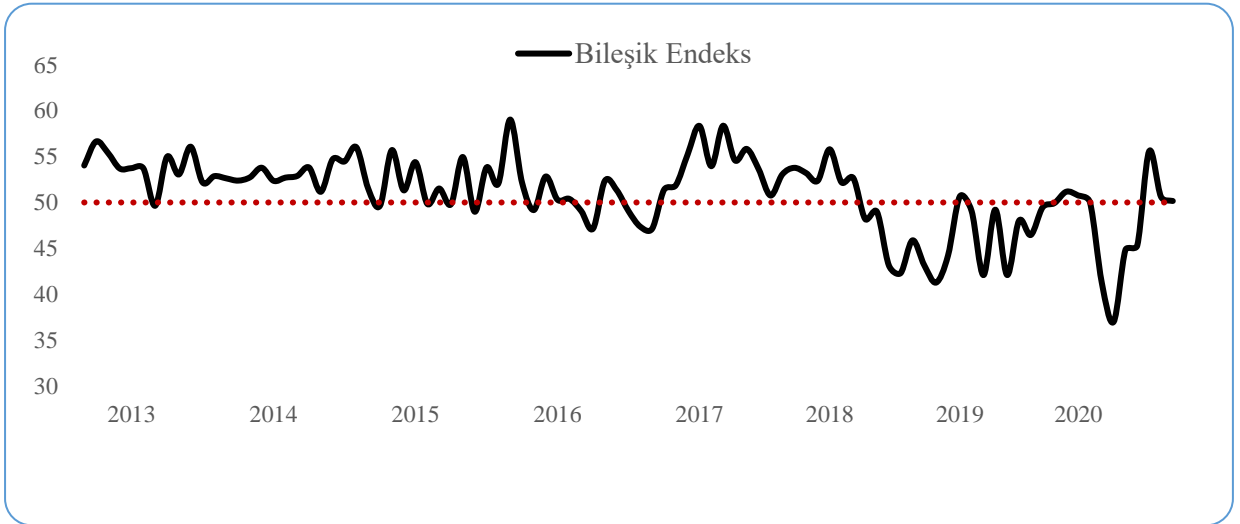

2020 yılı Eylül ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak 50,2 değerine gerilemiştir.

Endekste gözlenen söz konusu ivme kaybında hizmet sektörü endeksinin önceki aya göre 1,0 puan azalarak 46,6 seviyesine gerilemesi etkili olmuştur. Bu dönemde önceki aya göre 0,9 puan azalarak 50,1 puana gerileyen sanayi sektörü endeksinin de artış hızının düştüğü gözlenmiştir.

Geçtiğimiz dönemde olduğu gibi hizmet sektörüne ilişkin girdi alımlarında gözlenen ivme kaybının iş hacmine olumsuz yansıdığı gözlenirken, yeni siparişlerde yaşanan daralma sanayi sektöründe gerçekleşen hız kaybında belirleyici olmuştur.

Bu gelişmeler neticesinde önceki aya göre 0,5 puan azalmasına karşın 50,2 puanla eşik değerin üzerindeki seyrine devam eden SAMEKS Bileşik Endeksi, yılın üçüncü çeyreğine yönelik pozitif sinyaller vermeyi sürdürmüştür.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2020 yılı Eylül ayında, bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak 50,1 seviyesine gerilemiştir.

Önceki aya göre 3,7 puan artış kaydetmesine karşın, 48,0 puanla referans değerinin altındaki seyrini sürdüren yeni sipariş alt endeksi, sektör genelinde yaşanan ivme kaybında belirleyici rol oynamıştır.

Bu gelişmeye bağlı olarak, girdi alımlarında gözlenen artış hızı da gerilemiş ve söz konusu alt endeks 1,7 puan düşerek 51,6 seviyesine gerilemiştir.

Yeni siparişlerde gözlenen daralmaya karşın satın alımların sürmesi, sektöre ilişkin nihai mal stokunun artış kaydetmesine neden olmuş ve söz konusu alt endeks 6,5 puan artarak 51,2 seviyesine yükselmiştir.

Bu gelişmeler neticesinde üretim alt endeksinde Ağustos ayında başlayan ivme kaybı Eylül ayında da devam etmiş ve söz konusu değer önceki aya göre 5,1 toparlanma kaydetmesine karşın 49,8 seviyesinde kalmıştır.

Üretimde gözlenen ivme kaybıyla birlikte bu dönemde sanayi sektöründeki istihdam artışı da hız keserek 4,9 puanlık düşüşle 57,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak; önceki aya göre 0,9 puan ivme kaybı yaşanmış olmasına karşın, SAMEKS Sanayi Endeksinin 50 referans değeri üzerindeki seyri, sektördeki toparlanmanın sürdüğüne işaret etmektedir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2020 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak 46,6 seviyesine gerilemiştir.

Sektöre ilişkin girdi alımlarında gözlenen 5,3 puanlık hız kaybının, sektör genelinde gözlenen daralmanın temel belirleyicisi olduğu görülmektedir.

Bu gelişmeye bağlı olarak önceki aya göre 0,7 puan azalarak 40,6 seviyesine gerileyen iş hacmi alt endeksi, 50 referans değerinin altındaki seyrini sürdürerek sektöre yönelik durgunluğa işaret etmiştir.

Nihai mal stoku alt endeksinin 5,5 puan azalarak 43,1 puana gerilemesi ve tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksinde zayıf görünümün sürmesi de Eylül ayında hizmet sektöründe yaşanan gerilemeyi destekleyen diğer faktörler olmuştur.

Bu gelişmeler neticesinde, hizmet sektörüne yönelik istihdam alt endeksi de önceki aya göre 3,2 puan azalarak 44,8 seviyesine gerilemiş ve işgücü piyasasına yönelik olumsuz bir görünüm sunmuştur.

Böylece geçtiğimiz ay 50 referans değerinin altına gerileyen SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, Eylül döneminde de sektördeki durgun seyrin sürdüğüne işaret etmiştir.

YORUM:

Covid-19'un etkilerinin gözle görünür bir şekilde geride kaldığı ve normalleşme sürecinin hızlandığı yılın üçüncü çeyreğinde SAMEKS'in 52,1 puanlık ortalaması, reel sektöre yönelik olumlu görünümü teyit etmektedir. Söz konusu dönem boyunca sanayi sektöründeki toparlanmanın hizmetler sektörüne kıyasla daha belirgin olduğu gözlenirken; SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksinin üçüncü çeyrek ortalaması 52,3 puan, SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi ortalaması ise 50,0 puan seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler neticesinde, Türkiye ekonomisinin 2020 yılının üçüncü çeyreği itibariyle yeniden pozitif büyüme patikasına girdiğini ve reel sektöre yönelik olumlu görünümün yılın son çeyreğinde de süreceğini tahmin edebiliriz.

